

Beskrivelse av planendring for detaljreguleringsplan Sessvollmoen skyte- og øvingsfelt (plan ID: 3209_384)

For etablering av solkraftanlegg

gnr/bnr. 197/21

Bildet viser plassering av bestemmelsesområde for solkraftanlegg i nord (hvit stiplet linje) innenfor felt o_MS5 i reguleringsplanen.

1. Sammendrag

Multiconsult utarbeider planendringen på vegne av Forsvarsbygg. Planområdet ligger på Sessvollmoen militærleir i Ullensaker kommune. Området er i dag regulert til skyte- og øvingsformål i gjeldende detaljregulering «Sessvollmoen skyte- og øvingsfelt», vedtatt 11.12.2018, med plan-ID 3209384. I kommuneplanen for Ullensaker (2021–2030) er området avsatt til forsvarsformål.

Formålet med dette planarbeidet er å styrke forsyningssikkerheten for Forsvaret gjennom etablering av solkraftanlegg. Solkraft vil fungere som en beredskapsløsning ved bortfall av ordinært strømnnett.

Hensikten med planendringen er å legge til rette for at det kan etableres et solkraftanlegg innenfor et nytt bestemmelseområde #2 ved Sessvollvegen. Anlegget vil ha en kapasitet på under 10 MW. Planendringen er i tråd med overordnede planer, og utløser verken krav om konsekvensutredning eller konsesjon etter energiloven.

Multiconsult har undersøkt om området inneholder vesentlig naturverdier som kan bli berørt, men det er ikke identifisert slike verdier. Det finnes heller ingen friluftsområder av regional eller nasjonal karakter innenfor området som planendringen omfatter.

Planendringen er ikke til hinder for gjennomføring av andre deler av gjeldende reguleringsplan, og tiltakets eksterne konsekvenser vurderes å være begrensede i omfang. Som følge av dette, har vi vurdert at endringen er av mindre vesentlig karakter, og ikke går ut over hoveddrammene i planen. Dette gir grunnlag for at en reguleringsplan kan endres med forenklet planprosess jf. pbl. § 12-14, 2. ledd.

Hovedendringen i plankartet er etableringen av et nytt bestemmelsesområde som avgrenser hvor solkraftanlegget kan plasseres (se figur 1), samt at et nytt felt o_MS5. Planbestemmelser oppdateres i tråd med planendring.

Innholdsfortegnelse

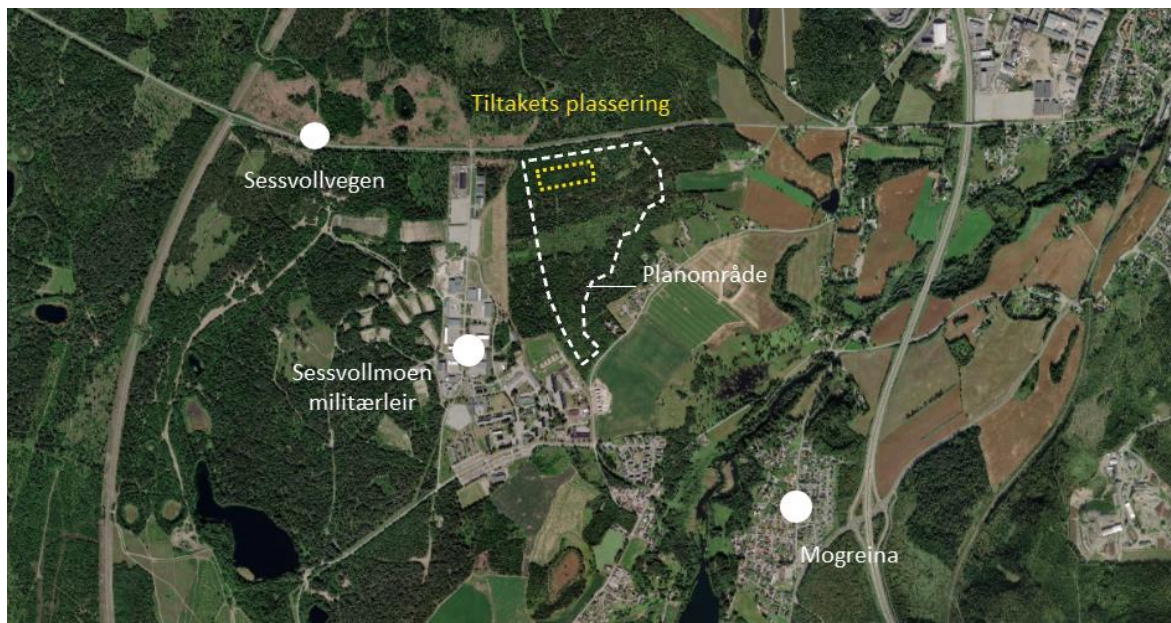
1. Sammendrag	2
Innholdsfortegnelse	3
2. Bakgrunn for planendring	5
3. Saksopplysninger.....	5
3.2 Saksgang.....	5
3.2 Vurdering av konsekvensutredning	5
3.4 Planstatus	6
3.5 Eierforhold.....	7
3.6 Beskrivelse av planområdet	8
3.6.1 Beliggenhet og avgrensning	8
3.6.3 Naturmangfold	9
3.6.4 Trafikkforhold	9
3.6.5 Kulturminner	9
3.6. Friluftsliv	9
4. Beskrivelse av planendringen.....	10
4.1. Planendring – regulering	10
4.3 Utforming av anlegg.....	12
4.4 Trafikkforhold	14
4.5 Jordbruk.....	14
4.6 <Endringer etter offentlig ettersyn (Til sluttbehandling)>.....	14
5. Konsekvenser av planendringen:	14
5.1 Forhold til overordnede planer og strategier	14
5.2 Utnyttelse og utforming	14
5.4 Kulturminner	15
5.5 Naturmangfold	15

5.6 Friluftsliv	15
5.6 Jordvern	16
5.7 Trafikk og parkering.....	16
5.9 Vann/avløp/renovasjon.....	16
5.10 Forurensning/støy	16
5.11 Rekkefølgebestemmelser	16
5.12 Økonomi	16
5.13 Miljø.....	16
5.14 Risiko- og sårbarhetsanalyse	17
5. 15 Universell utforming.....	17
5. 16 Folkehelse	17
5. 17 Forebygging av kriminalitet.....	17
5. 18 Barn og unges interesser	17
5.19 Juridiske konsekvenser	17
Oppsummering:.....	17

2. Bakgrunn for planendring

Forsvaret ønsker å etablere en solcellepark på ca. 42 dekar innenfor nåværende øvingsområde for Sessvollmoen militærleir (gnr/bnr. 197/21). Bakgrunnen for tiltaket er at eksisterende situasjon benytter dieselgenerator som reservekraft. Det er ønskelig å erstatte dette med et bakkemontert solkraftanlegg som kan fungere som reservekraft.

Det planlagte anlegget vil ha en kapasitet på ca. 1 mW, som vil bidra til egenproduksjon av energi samt økt beredskap ved eventuelle nettutfall. Figur 1 viser planlagt ca. plassering av solcelleparken.

Figur 1 Oversiktskart og planendringens avgrensning vist i hvit stiplet område (o_MS5) og solkraftanleggets ca. plassering vist med gulstiplet linje (kilde: ESRI ortofoto).

3. Saksopplysninger

3.2 Saksgang

Planinitiativet ble oversendt til Ullensaker kommune 3. juni 2025. Oppstartsmøtet ble gjennomført 27. juni 2025. Planarbeidet følger en saksgang etter forenklet prosess. Kommunestyret kan delegere myndigheten til å treffe vedtak om endringer i reguleringsplan når endringene i liten grad vil påvirke gjennomføringen av planen ellers, ikke går utover hoveddrammene i planen, og heller ikke berører hensynet til viktige natur- og friluftsområder jf. plan- og bygningsloven § 12-14.

I Ullensaker har formannskapet fått delegert myndighet til å vedta endringer etter plan- og bygningsloven § 12-14. Dersom administrasjonen finner at planendringen kan vedtas etter å ha vært på høring, vil plansaken bli lagt fram for formannskapet for vedtak.

3.2 Vurdering av konsekvensutredning

Planendringen er vurdert i henhold til plan- og bygningsloven § 4-2, og forskrift om konsekvensutredninger. Området er i dag omfattet av detaljreguleringsplan for

Sessvollmoen, og foreslått planendring har slik vi vurderer det ingen vesentlige avvik fra gjeldende regulering, eller vesentlig virkninger for området generelt.

Tiltaket faller videre utenfor krav om KU, jf. Forskrift om endring i forskrift 21. juni 2017 nr. 854 om konsekvensutredninger. Forskriftens grenseverdi for solkraftanlegg er installert effekt på mer enn 10 MW. Det planlagte anlegget har en kapasitet under denne grensen, og utløser derfor ikke krav om konsekvensutredning.

3.4 Planstatus

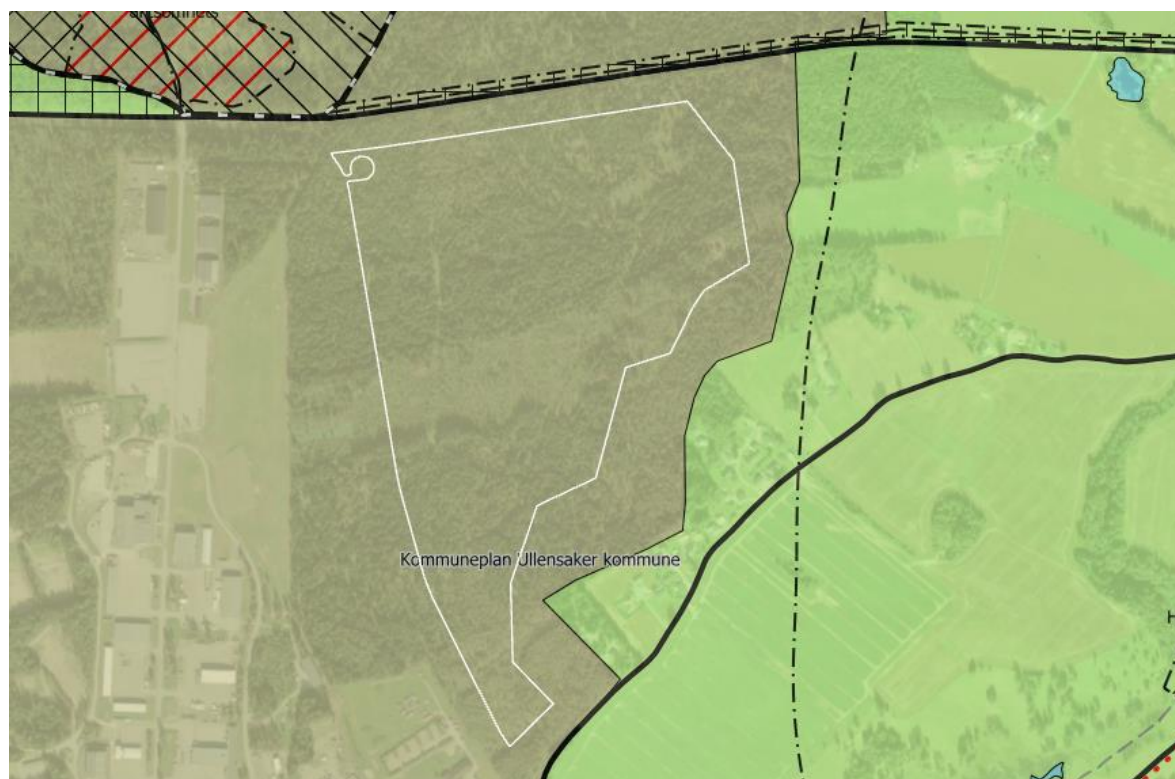
Overordnede føringer og gjeldende planstatus

Regional plan for klima og energi i Akershus for 2018-2050

Regional plan for klima og energi i Akershus ble vedtatt 18. juni 2018. Overordnede mål er at det direkte klimagassutslippet i Akershus reduseres med 55 % innen 2030, og med 85-90 % innen 2050 sammenlignet med utslippsnivået i 1991. Dette er i tråd med internasjonale og nasjonale forpliktelser.

Kommuneplan for Ullensaker 2021-2030

I kommuneplanen for Ullensaker 2021-2030 vedtatt 23.03.21, er planområdet satt av til forsvarsformål. Nærliggende arealer er avsatt til LNFR-arealer, se figur 2.

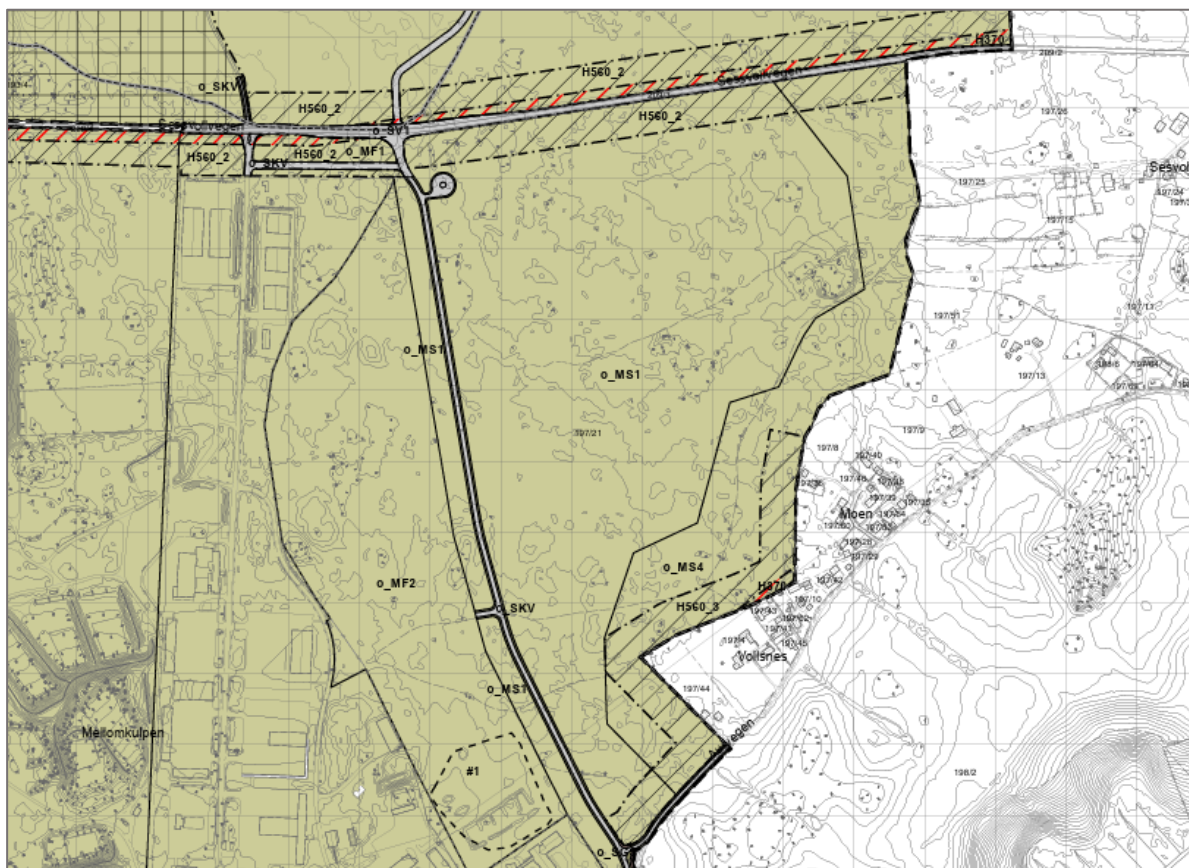
Figur : Utsnitt av kommuneplanens arealdel 2021-2030 for Ullensaker kommune. Planområde for planendring er markert i stiplet linje. (kilde: kommuneplan WMS).

Gjeldende regulering

Sessvollmoen skyte- og øvingsfelt vedtatt 2018

I gjeldende detaljreguleringsplan for Sessvollmoen skyte- og øvingsfelt (plan ID: 3209_384) vedtatt 11.12.2018, er arealer i aktuelt planområdet regulert til øvingsområde i felt o_MS1, se figur 3. Vest for foreslått planendring er det regulert inn areal til kjøreveg o_SKV, og annen veggrunn grøntarealer o_SVG. Nord for foreslått planendring ligger fv. 176, Sessvollvegen som er regulert til veg, o_SV1. Nord for fv. 176 er det regulert en faresone H370 høyspenningsanlegg. På begge sider av fv. 176 ligger hensynssone H560_2 for bevaring naturmiljø med gjeldende bestemmelser: §5.3 H560_2 Bevaring naturmiljø:

Vegetasjonsbeltene skal sikre buffersone mot fv. 176 Sessvollvegen. Innenfor hensynssonen tillates ikke flatehogst. Innenfor en sone på 20 m fra fv. 176 tillates det rydding av vegetasjon av hensyn til sikt og forebygging av vilt påkjørsler. Det tillates oppføring av viltgjerde i utkanten av sonen.

Figur Utsnitt av detaljreguleringsplan vedtatt 11.12.2018 (Kilde: Ullensaker kommune).

Sør for felt o_MS1 er hensynssone H560_3, med gjeldende bestemmelse i § 5.4 H560_3 Bevaring naturmiljø: *Vegetasjonsbeltene skal sikre buffersone mot bebyggelse langs Aurvegen. Innenfor hensynssonen tillates ikke flatehogst.*

Forholdet til pågående planarbeid

Det er ingen pågående planarbeider innenfor eller i umiddelbar nærhet av planendringen.

Rikspolitiske retningslinjer

Statlige planretningslinjer for klima – og energiplanlegging (2024)

Hensikten er å sikre at kommunene og fylkeskommunene prioriterer arbeidet med å redusere klimagassutslipp og bidrar til at klimatilpasning ivaretas, samt å sikre mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i kommunene. Retningslinjene sier at kommunene og fylkeskommunene skal innarbeide tiltak og virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser der det også tas hensyn til effektiv ressursbruk for samfunnet.

3.5 Eierforhold

Figur 4 Eierforhold (Kilde: ESRI ortofoto, Matrikkel WMS)

Hjemmelshaver for gnr/bnr. 197/21 er Staten v/Forsvarsdep. Eiendom forvaltes av Forsvarsbygg. Dette gjelder også gnr/bnr. 190/1.

3.6 Beskrivelse av planområdet

I de følgende avsnittene beskrives planområdet slik det er i dag.

3.6.1 Beliggenhet og avgrensning

Planendringen er lokalisert på Sessvollmoen militærleir. Tiltakets plassering er foreslått nord i et skogsområde nær fylkesvei 176. Innenfor areal for planendring er det ikke opparbeidet veier eller bebyggelse.

I nord grenser planendringen til Sessvollvegen og i sørøst til boligbebyggelse langs Aurvegen. Vest for planområdet er Sessvollmoen militærleir inngjerdet med bebyggelse.

3.6.2 Topografi, vegetasjon, solforhold og grunnforhold

Området for planlagt plassering av solparken og nærliggende områder ligger på en mo

bygget opp av sand og grusavsetninger fra siste istid. Som følge av dette er terrenget flatt. Dette gjør at det er gode solforhold og lett å fundamentere solkraftanlegget.

Planendringen er del av et større skogsområde, og består av ung skog av særlig gran og bjørk. Eksisterende kunnskapsgrunnlag for gjeldende reguleringsplan trekker frem at det kan være risiko for ustabile grunnforhold, men konkluderer videre med liten sannsynlighet for kvikkleire under breelavsetningene i området. Tiltaksområdet ligger utenfor aktsomhetsområdet for kvikkleireskred hos NVE, og en videre rapport anses derfor ikke nødvendig til planendringen.

Figur 5 høydekart (kilde: Ullensaker kommune kartportal)

3.6.3 Naturmangfold

Multiconsult har som en del av planarbeidet utredet naturmangfold i planområdet. Området har blitt kartlagt for naturtyper og rødlistede fastsittende arter i henholdt til Miljødirektoratets instruks. Eksisterende informasjon om naturmangfoldet i området har i tillegg blitt innhentet fra offentlige databaser.

Planområdet består av fattig skog i hogstklasse 2–4, med et tresjikt dominert av gran, bjørk og furu. Tiltaket medfører arealbeslag i nord, knyttet til etablering av solparken. Det er videre lokalisert forekomster av rødlistede mobile arter som grønnfink (VU), gulspurv (VU) og hare (NT), men disse vurderes som i liten grad berørt av tiltaket. Tiltaket er også leveområde for vanlige pattedyr som elg.

3.6.4 Trafikkforhold

Nord for planområde er fv. 176 med en ÅDT på 4330 (Statens vegvesen, 2024). Vei som er regulert inn i gjeldende plan er ikke opparbeidet/asfaltet.

3.6.5 Kulturminner

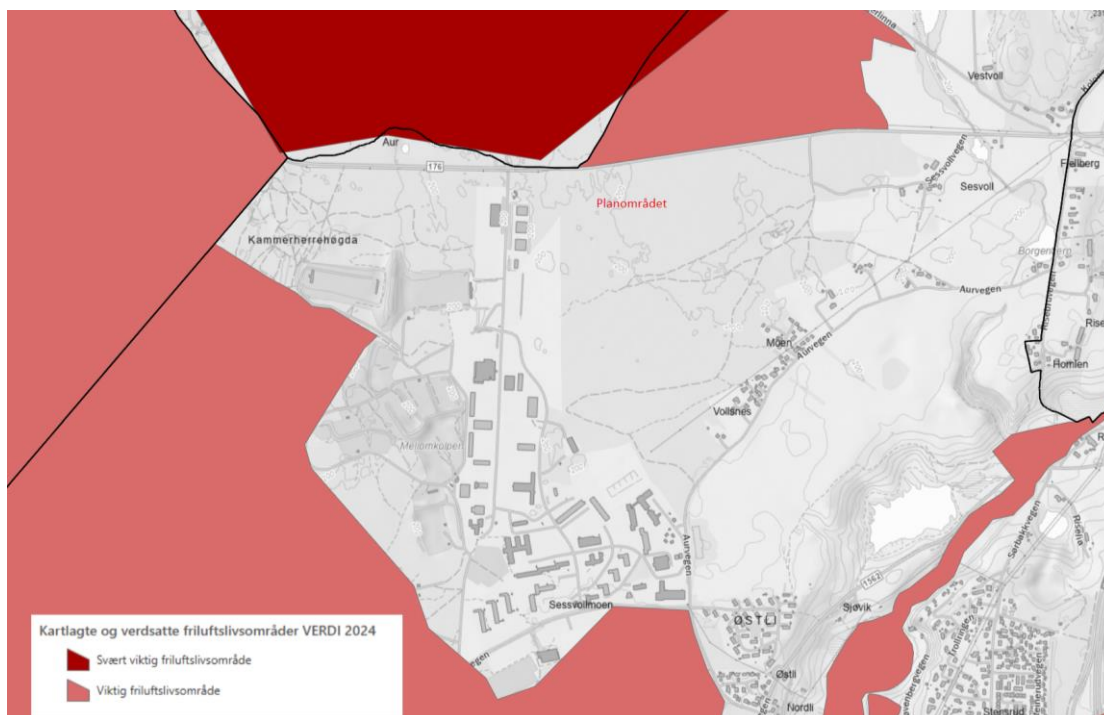
Det finnes flere kulturminner innenfor området, og dette er i hovedsak kullmiler fra tiden etter 1624. Dette er kartlagt av Akershus fylkeskommune høsten 2025.

3.6. Friluftsliv

Det er ikke etablert stier eller andre spor som tyder på at området er mye brukt av offentligheten til rekreasjon. Skogen oppleves vanskelig å ta seg frem i og lite egnet til friluftsliv. Arealet består i dag av ung tettplantet granskog, og har begrenset rekreasjonsverdi. Det er ikke kartlagt viktig friluftsområde innenfor planendringen, men nord for Sessvollvegen, se figur 6.

Figur 6 Dagens situasjon. Bilder tatt nord i planendringen ved befaringsvei (kilde: Multiconsult)

Figur 7: kartlagte friluftsområder av verdi. (Kilde: miljødirektoratet)

4. Beskrivelse av planendringen

4.1. Planendring – regulering

Planendringen innebærer at et stort areal av nåværende felt O_MS1 defineres som et nytt felt O_MS5, i plankart. Felt O_MS1 betegner flere store delområder i plankartet, og strekker seg over flere kommuner, samt Trandumsbogen. For å tydeliggjøre at vi ikke endrer disse arealene har vi laget et nytt felt O_MS5. Dette feltet samsvarer med arealet som har vært undersøkt i forbindelse med registrering av fornminner og naturverdier.

Innenfor O_MS5 foreslås det regulert inn et bestemmelsesområde (#2) for plassering av solkraftanlegg i nord, med et areal på 72 259 m². Bestemmelsesområdet er større enn tiltakets planlagte størrelse på ca. 40 300 m², med effekt på ca. 1 Mw. Dette er gjort for å kunne gjøre tilpasninger til terreng og for å ha mulighet til å kunne utvide anlegget senere dersom det blir behov.

Endring i o_MS5 vil ikke inkludere tidligere arealer innenfor hensynssoner i nord og sør slik nåværende del av felt o_MS1 er regulert. Dette medfører at det blir værende et skjermingsbelte med skog langs Sessvollvegen og mot vest. Gjeldende felt o_MS4 vil utvides til å gjelde innenfor disse områdene fordi bruk av arealer langs Sessvollvegen i større grad samsvarer med bestemmelsene for felt O_MS4.

Endringer i planbestemmelser:

Eksisterende planbestemmelser suppleres med nye bestemmelser knyttet til planendringen.

Endringene gjelder for disse bestemmelsene: fellesbestemmelse § 2.7, felt o_MS5 i §4.5, § 5.3 H560_2 bevaring naturmiljø, §5.8 – H730_2 båndlegging etter lov om kulturminner. Videre er det tatt inn bestemmelse i § 5.10 – bestemmelsesområde 2 for etablering av solkraftanlegg, samt rekkefølgebestemmelser i § 6. Endringer vil kort beskrives i de følgende avsnitt.

For fellesbestemmelse §2.7 Kabler og kraftlinjer suppleres det i eksisterende bestemmelse at kabler kan krysse regulert vei.

Videre får nytt felt o_MS5 følgende planbestemmelse:

§ 4.5 o_MS5: Øvingsområde

Innenfor området tillates militær trening og utdanning. Det skal ikke anlegges skytebaner. Enkeltbygg på inntil 200 mv2 kan tillates oppført.

Hogst i området skal gjennomføres før eller etter hekkesesongen for fugl (mars-juli). Dersom anleggsarbeider ikke er igangsatt før hekkesesongen er i gang må området kartlegges for bakkehekkende fugl før arbeidene starter. Det skal tas hensyn til bakkehekkende fugl ved gjennomføring av arbeidene i hekkesesongen.

Videre vil det i §5.3 H560_2 Bevaring naturmiljø suppleres med at det tillates arbeid for å legge vann- og avløpsledninger og innen infrastruktur i bakken i hensynssonen.

I §5.8 H730_2: Båndlegging etter lov om kulturminner, er oppdatert etter gjeldende status. Trandumsskogen ble i 2020 fredet etter kulturminneloven og i forbindelse med dette oppdateres planbestemmelsene.

Videre vil planbestemmelse i §5.10 gi føringer for bestemmelsesområde #2. Forslag til planbestemmelse er gjengitt under:

Bestemmelsesområde #2 – Etablering av solkraftanlegg

Det tillates å etablere bakkemontert solkraftanlegg innenfor bestemmelsesområdet.

- Maksimalt tillatt effekt: < 10 MW for anlegget.
- Solkraftanlegget skal forankres med skruer eller pæler.
- Hele anlegget skal inngjerdes.
- Feltsjiktet tilplantes med et mangfold av blomsterplanter for å øke næringstilgangen for pollinerende insekter.
- Det skal etableres arealer med åpen sand eller sandhauger, som kan fungere som reirområder for bier med reir i bakken.
- Dersom forekomsten av skogjamne blir berørt av tiltaket, skal den flyttes til et areal som ikke blir påvirket av anleggsarbeidene.
- Hvis tiltaket ikke berører forekomsten av skogjamne og de planlagte anleggsarbeidene er nærmere enn 100 meter fra forekomsten, skal det likevel settes opp anleggsgjerde for å beskytte forekomsten i anleggsperioden.

Videre er det til slutt tatt inn rekkefølgebestemmelser i §6. Forslag gjengis under:

§ 6.1 Før ferdigattest

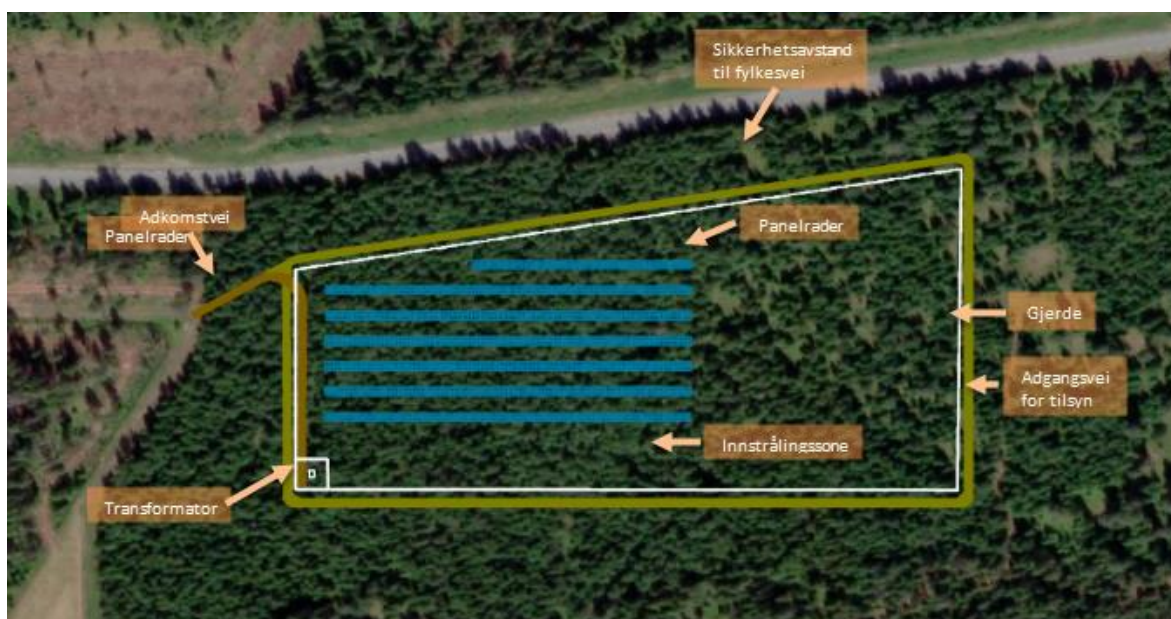
Før det gis ferdigattest for solkraftanlegg skal følgende være opparbeidet innenfor bestemmelsesområde #2:

- Minst 1/3 av feltsjiktet er tilplantet med et mangfold av blomsterplanter for å øke næringstilgangen for pollinerende insekter.
- Det skal være etablert arealer med åpen sand eller sandhauger, som kan fungere som reirområder for bier med reir i bakken.
- Berørte forekomster av skogjamne skal være flyttet til et areal som ikke påvirkes av anleggsarbeidene.

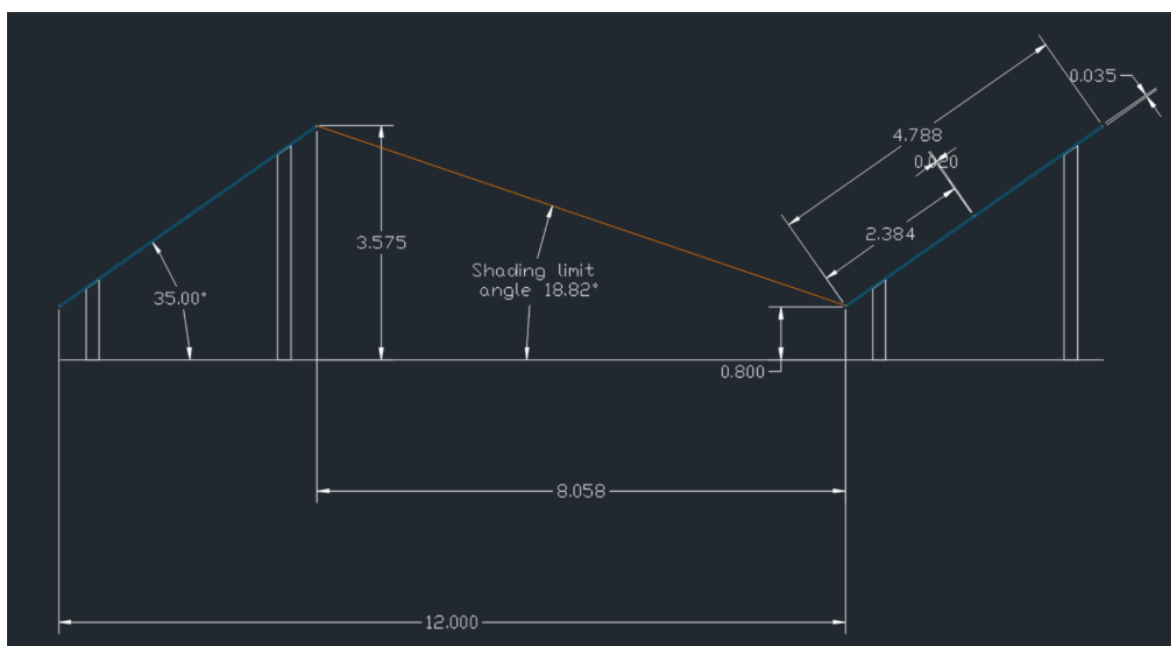
4.3 Utforming av anlegg

Solkraftanlegget skal være bakkemontert. For planavgrensning og tenkt plassering se skisse i figur 8-10. Kapasiteten på planlagt solkraftanlegg er på ca. 1 mW med en størrelse på ca. 40 300 m² på. Anlegget inkluderer delvis også arealer for anleggsvei med oppstillingsplass og snuarealer. Solkraftanlegget vil bli lagt utenfor hensynssone H560_2 for bevaring naturmiljø. Dette medfører at det blir bevart skog som en buffer langs fv. 176 i samsvar med bestemmelsene.

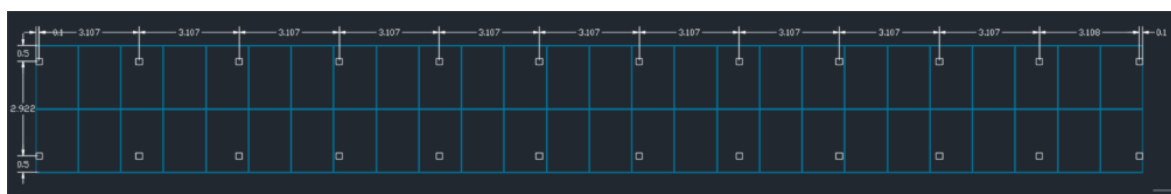
Se figur 8 for foreløpig tenkt utforming. Overføringsledninger vil bli gravd ned for å minimere visuell påvirkning. Anlegget skal videre gjerdes inn, og området innenfor gjerdet vil opparbeides til eng som vil kunne beites eller slås.

Figur 8 Tidligfase design av solkraftanlegget. Inngjerdet område på ca. 40 300 m².

Figur 9: Tverrsnitt av tenkt sørvendt konfigurasjon, enheter i meter og grader

Figur 10: Tenkt design av panelbord sett ovenfra. Nøyaktig plassering av pålefundament vil være avhengig av geotekniske forhold. Enheter i meter.

Det planlagte solkraftanlegget er et fastmontert sørvendt anlegg bestående av «panelbord» med en vinkel på 35° vendt mot sør. Hvert panelbord består av 26 paneler i bredden og to paneler i høyden, med kortsiden vendt mot hverandre. Dette tilsvarer en total høyde på 3,6 meter over bakken og en lengde på 34,5m per bord.

Videre er avstanden fra en rekke med panelbord til den neste 8 meter, noe som tilgjengeliggjør området for vedlikehold og øker virkningsgraden med redusert skyggeasting.

I tidligfase design er det antatt en høyde fra bakken til nederste kant på panelene på 0,8 meter for å unngå at oppsamling av snø og høye vekster dekker for panelene og hindrer produksjon. Det planlegges å bruke høyeffektive tosidige paneler som utnytter innstråling både på fremsiden og baksiden av panelet. Dette er spesielt gunstig i norske forhold, da man oppnår høyere produksjon på vinteren fra reflektert sollys.

Hele området planlegges inngjerdet med rom for utvidelse av solanlegget ved senere ekspansjonsbehov. Rundt anleggets transformatorstasjon vil det opprettes en eget inngjerdet sone med sikkerhetsavstand og begrenset tilgang for kvalifisert personell.

Solcellepanelene er tiltenkt etablert på søylefundamenter. Det er ikke aktuelt med omfattende fundamentering. Det planlegges å bruke enten skruer eller pæler som lar seg fjerne ved behov. Kabler vil legges i grøfter, men det er begrenset behov for dette. Det er heller ikke behov for nye bygg som kobles til vann- og avløp. Planområdet varsles større enn tenkt tiltak, slik at det vil være mulig å utvide anlegget ved et senere tidspunkt.

Figur 11: Illustrasjon av bakkemontert solkraftanlegg (kilde: solcellespesialisten).

Alternative plasseringer av tiltak

Multiconsult har tidligere utarbeidet en rapport som vurderer solcelleanlegg både på tak og på bakken. I tillegg til rapporten er det utarbeidet et forslag med 6 eventuelle lokasjoner for plassering av tiltaket, fra 2024. Det konkluderes med at bakken er mest egnet i vurderingen innenfor regulert skyte- og øvingsfelt. Forsvaret anser bygningsmassen som uegnet for solceller på tak både med tanke på tilstand på bygninger, samt planlagt størrelse av

anlegget. Det er ikke hensiktsmessig å montere solkraftanlegg på eldre bygg med hensyn til vedlikehold eller ved behov for riving.

4.4 Trafikkforhold

Tilstøtende arealer er i hovedsak Forsvarets militærleir og Sessvollvegen. I forbindelse med etablering av solkraftanlegget vil det bli laget en midlertidig anleggsvei som følger innregulerte veger i reguleringsplanen. I driftsfasen er det lavt behov for vedlikehold. Eventuell ferdsel til solkraftanlegget kan skje til fots eller med terrengkjøretøy som traktor eller ATV.

4.5 Jordbruk

Området for etablering av solcellepark er registrert som dyrkbart areal. Det planlegges ikke for inngrep som vil ødelegge jordlaget. Det er vanlig å så eng i slike anlegg, med mulighet for beite eller å slå gresset mellom rekkene.

4.6 <Endringer etter offentlig ettersyn (Til sluttbehandling)>

5. Konsekvenser av planendringen:

5.1 Forhold til overordnede planer og strategier

Tiltaket samsvarer med statlige planretningslinjer for klima og energi, samt gjeldende kommuneplan og reguleringsplan.

5.2 Utnyttelse og utforming

Tiltakets planlagte størrelse på 40 300 m² vil ha en total høyde på ca. 3,6 meter over bakken, med en lengde på 34,5 m pr bord. Etablering av solkraftanlegget vil ikke slik Multiconsult vurderer det medføre store virkninger på dagens omgivelser. Anlegget vil ligge i et flatt terreng som reduserer synligheten, og det vil være et belte med trær langs fylkesveien som sikrer skjerming for innsyn slik at det er liten grunn til å tro at anlegget vil være til sjanse for omgivelsene.

5.4 Kulturminner

Det ble undersøkt kulturminner etter kulturminneloven §9 av Akershus fylkeskommune. Tidligere undersøkelser har blitt foretatt før tilgjengelige LIDAR-data og oppfylte ikke krav til dagens standard. Det er foretatt en nyregistrering av kulturminner av Akershus fylkeskommune. Her ble det kartfestet et større antall kullmiler som ikke er fredet.

I sør mot Aurvegen ble det kartlagt ett enkelt kulturminne som i dag har status som «uavklart» i kulturminnedatabasen, men som kan være automatisk fredet. Lokalisering for dette er sørøst for nytt felt O_MS5, og ligger derfor utenfor planendringens område. Endelig rapport om kulturminner utarbeides av Akershus fylkeskommune og er planlagt ferdigstilt innen 2025.

Videre ble Trandumskogen fredet 08.05.2020. Kulturminnet ligger utenfor området for planendringen og vil ikke bli berørt av de foreslåtte endringene.

5.5 Naturmangfold

Multiconsult har som en del av planarbeidet utredet naturmangfold i planområdet. Planområdet har blitt kartlagt for naturtyper og rødlistede fastsittende arter i henholdt til Miljødirektoratets instruks. Eksisterende informasjon om naturmangfoldet i området har i tillegg blitt innhentet fra offentlige databaser. Planområdet består av fattig, skog i hogstklasse 2-4, med et tre-sjiktet i hovedsak bestående av gran, bjørk og furu. Solparken blir gjerdet inn. Resterende deler av planområdet blir uberørt.

Planområdet har forekomster av rødlistede mobile arter som grønnfink (VU), gulspurv (VU) og hare (NT), men disse vurderes som lite berørt av tiltaket. Tiltaket er også leveområde for vanlige pattedyr som elg. Tiltaket vurderes ikke føre til noen vesentlige barriereeffekter for mobile organismer, hverken innenfor planområdet eller mellom områdene rundt. Den rødlistede planten skogjamne (NT) får en forekomst berørt av tiltaket, men arten er vanlig lokalt og tiltaket vurderes i liten grad påvirke forvaltningsmålene for arten samlet sett. Tiltakets påvirkning på naturmangfoldet består i hovedsak som en del i bit-for-bit-nedbygging av større sammenhengende skogområder i regionen.

For vurdering av naturmangfoldlovens §§ 8-12 se rapport Sessvollmoen Solpark naturmangfold.

5.6 Friluftsliv

Ved befaring ble det ikke registrert stier eller spor som indikerer allmenn bruk av området, utover Forsvarets aktiviteter og skogdrift. Det er derfor lite som tilsier at etablering av anlegget vil medføre vesentlige endringer i skogens bruk for allmennheten. Anleggets areal dekker videre kun et mindre areal sett skogen størrelse i sammenheng.

5.6 Jordvern

Det er vanlig praksis å så gress i solcelleparker som kan benyttes til beiting mellom panelrekkene. Dette bidrar til å opprettholde og stabilisere jordsmonnet, og kan samtidig legge til rette for fremtidig jordbruksdrift. Solkraftanlegget er reversibelt, og området kan tilbakeføres til opprinnelig tilstand ved avvikling. Bruken av området til solkraftverk vil ikke påvirke jordsmonnet negativt, fordi stedefgen jord ikke blir fjernet. Grasdekket og beiting vil sannsynligvis påvirke jordsmonnet positivt fordi en fjerner bartrærne som lager surt jordsmonn.

Jordvernet må samtidig vurderes opp mot andre samfunnsinteresser, herunder Forsvarets behov som tiltaket er ment å støtte opp under. En matjordsplan anses derfor ikke nødvendig i denne sammenheng.

5.7 Trafikk og parkering

Det forventes ikke vesentlig økt trafikk som følge av tiltaket, verken under anleggsarbeider eller i driftsfasen. Transportbehovet er begrenset, og det vil opparbeides en midlertidig anleggsvei inn til solkraftanlegget. Denne plasseres der permanent veiløsning er regulert inn, og kobler seg på atkomstveien til Sessvollmoen i nord. Solkraftanlegget har lite

vedlikeholdsbehov, og det er tilstrekkelig med terrenggående kjøretøy for drift av anlegget. Parkeringsarealer anses ikke nødvendig.

Videre viser erfaringer fra tilsvarende anlegg at solcellepaneler ikke medfører problematiske refleksjoner for flytrafikken, ettersom de er konstruert for å absorbere sollys og minimere gjenskinn.

5.9 Vann/avløp/renovasjon

Det er ikke aktuelt med nye bygg som har behov for å kobles til vann og avløp. I dialog med kommunen er det informert om at det kan bli aktuelt med en ny overføringsledning med vann fra Hurdalssjøen gjennom området, men at valg av trasé ikke er detaljert på nåværende tidspunkt. Planendringen vil ikke være til hinder for ny vannledning. Kommunen må avklare endelig trasé for vannledningen i dialog med Forsvarsbygg.

5.10 Forurensning/støy

Tiltakets trafo vil ha en størrelse på omtrent 1 MW og vil ikke være hørbar eller støyende for omgivelser.

5.11 Rekkefølgebestemmelser

Ikke relevant.

5.12 Økonomi

Tiltaket vil ikke ha noe økonomiske konsekvenser for kommunen eller andre offentlige etater. For Forsvaret vil solkraftanlegg kunne ha en positiv konsekvens.

5.13 Miljø

Solkraft representerer et miljøvennlig alternativ med lavere utslipp enn dagens løsning. Det forventes ingen vesentlige negative konsekvenser for miljø, verken i anleggsfase eller vedlikehold.

5.14 Risiko- og sårbarhetsanalyse

Ikke relevant.

5. 15 Universell utforming

Ikke relevant.

5. 16 Folkehelse

Ikke relevant.

5. 17 Forebygging av kriminalitet

Ikke relevant.

5. 18 Barn og unges interesser

Ikke relevant.

5.19 Juridiske konsekvenser

Ikke relevant.

Oppsummering:

Multiconsult har, på vegne av Forsvarsbygg, utarbeidet et forslag til endring av reguleringsplan for Sessvollmoen skyte- og øvingsfelt (gnr./bnr. 197/21). Planendringen legger til rette for etablering av et solkraftanlegg med installert effekt på inntil 10 MW innenfor bestemmelsesområde #2.

Tiltaket skal dekke Forsvarets nåværende behov og samtidig gi mulighet for fremtidig utvidelse for økt energiproduksjon. Solkraftanlegget vil styrke forsyningssikkerheten og beredskapen. Utnyttelsen av området medfører ikke vesentlige eller permanente inngrep i landskapet eller de omkringliggende omgivelsene. Plankart og planbestemmelser oppdateres i tråd med endringen.